

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Håndværksmæssigt er der ikke de store udfordringer. Men du skal være meget opmærksom ved opmåling.

TIDSFORBRUG:

3-6 timer

PRIS:

Fra 200 til 1500 kroner

Til nogle radiatorer er det bedst med en åben bænk. Andre må gerne gemmes væk bag en dekorativ metalplade. Her viser vi tre forskellige måder at bygge en radiatorskjuler på. Mindst en af dem passer garanteret i din bolig.

Skjul din radiator – på 3 måder

1
**Åben skjuler
til gulvradiator**

2
**Stabil skjuler
til elradiatoren**

3
**Dekorativ skjuler til
traditionel radiator**

Den åbne radiatorskjuler er fremstillet af 40 mm stavlimet træ. Skal den også bruges til at stille pottedplanter på, bør den lakeres. Ellers er oliering eller sæbebehandling nok.

Pris: 1500 kroner

Støttebenet sikrer, at pladen ikke buer ned på midten, selv om toppladen belastes.

Skjuleren gør, at pladsen over radiatoren kan bruges som bænke eller til at sætte pottedplanter og nips på.

Åben skjuler til den moderne gulvradiator

En flot bænke af massivt stavlimet træ skjuler ikke radiatoren helt, men flytter fokus. Og pladsen over radiatoren kan pludselig udnyttes.

Mål op og skær ud

Når du samler med lim og dyvler, er det svært at samle kant mod kant. Selv helt små unøjagtigheder afsløres. Derfor placerer vi benene 1 cm fra kant i begge sider. Benene skal altså være 2 cm smallere end toppladen. I begge ender trækkes benene 3 cm ind.

Pladen deles først på langs, så den har den rigtige bredde. Læg den med forsiden nedad, og sav med rundsav langs en retskenne eller et langt lige bræt. Husk, at der skal være en hårdmetalklinge på rundsaven, når du skal skære i tykke træplader. Ellers får du sort, brændt træ i savsporene, fordi saven ikke bevæger sig fremad hurtigt nok.

1 Mål op, og tjek, om gulvet er helt plant, inden du bestemmer højden på benene. Er gulvet ujævnt, klodses vaterpasset op i den ene ende. Når opklodsningens tykkelse lægges til højdemålet, vil toppladen ligge helt i vater.

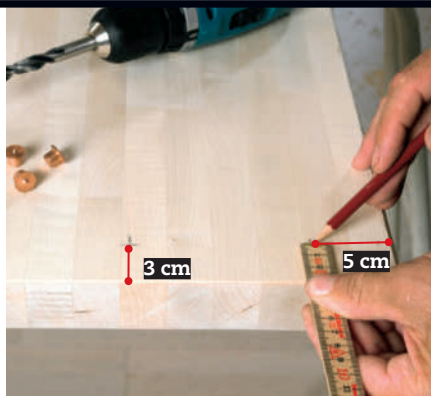
Læg brædder mellem bukke og plade, så du ikke kommer til at save i bukkene.

2 Del først pladen på langs. Spænd et vaterpas eller en retskenne fast som land, og skær et vinkelret snit. Skær derefter topplade og ben ud. Husk at lægge mindst 2 cm til benenes højde. Så er der plads til, at varm luft kan cirkulere.

Samling

Da radiatorbænken her skal være cirka 260 cm lang, er der brug for støtteben midt på pladen for at forhindre den i at bue nedad. Monterer du støtteben, bliver konstruktionen også så stærk, at du kan bruge bænken til at sidde på.

Står radiatoren frit på gulvet, skal der laves to støtteben – et på forkanten og et på bagkanten. Men er radiatoren gjort fast til en væg – eller som her til vinduesrammerne – er der kun plads til et støtteben på forkanten. Ved bagkanten gøres bænken derfor fast til vinduesrammer eller væg med små vinkler.

1 Mål op til 3 dyvler i toppladen.

Placer de to yderste dyvler 5 cm fra kant i begge sider. Fordi træpladen her er 4 cm tyk, skal dyvlerne sidde 3 cm fra endekanten (halv pladetykkelse plus 1 cm).

2 Brug dyvelmarkører til at overføre dyvlernes placering fra topplade til ben.

Hold boret helt vinkelret, og brug dybdestop, når du borer cirka 2,5 cm dybe huller i toppladen og cirka 6 cm dybe huller i benene. Det gør samlingen ekstra stærk.

3 Ben og topplade samles. Det er en fordel at undersænke hullerne i pladen en lille smule. Så bliver det nemmere at styre dyvlerne på plads. Lim først dyvlerne fast i benet og derefter i pladen. Husk lim i hullerne på toppladen.

4 Monter støtteben midt på toppladen. Er radiatoren fritstående, kan der monteres støtteben på både for- og bagside. Er der ikke plads til to ben, kan pladens bagkant i stedet hvile på møbelvinkler på vinduesrammen.

5 Klæb alukraft-folie fast på toppladens underside. Fordel limen i "pølser", og træk den ud over pladen med en spartel. Folien beskytter træet mod varmen fra radiatoren, så du undgår, at det "slår sig".

VIGTIGT

Pas på pladen. Når du skal save i plader langs en retskinne, bør du altid holde skinnen på det stykke plade, som du skal bruge. Skulle du komme til at save forkert, kan det kun ske på det stykke plade, som du ikke skal bruge.

TIPS

Flotte savsnit. Når du skærer med rundsav i massivt træ eller krydsfiner, skal du altid save fra bagsiden – dvs. så den pæne side ligger nedad. Det giver langt det flotteste savsnit.

VÆRKTØJ

Hjælpeværktøj. Når du skærer ben og topplade, er det godt at lægge to lægter under pladen. Så knækker stykket ikke af, før du er færdig med at save.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 40 mm stavlimet asketræ, 60 cm dybt og 3 m langt (fås i flere længder og mange forskellige træarter i velassorterede byggemarkeder)
- Alukraft-folie (på rulle)
- 10 mm dyvler
- Hvid trælim (og evt. montagelim)
- Møbelvinkler

Specialværktøj

- Forsænkerbor
- Evt. dyvelmarkeringssæt

Pris: 200 kroner

Nu kan de helt små støtte sig til skjuleren, når de skal op at stå. Men vil du være sikker på, at de aldrig brænder fingrene, bør hullerne være mindre.

Stabil skjuler til elradiatoren

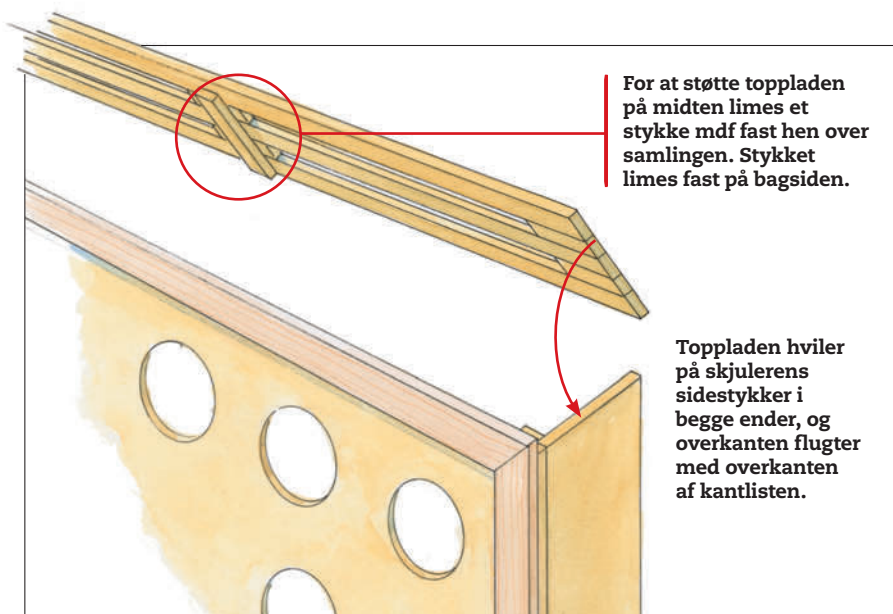
Elradiatorer kan blive meget varme, når de arbejder for fuld kraft. Derfor kan en radiatorskjuler også forhindre, at små børn brænder fingrene.

VIGTIGT

Hold afstand. En elradiator bliver meget varm, og derfor er det vigtigt, at skjuleren holder god afstand til radiatoren – minimum 10 cm til toppen og 5 cm til siderne og fronten. Derudover må termostatsens rumføler ALDRIG flyttes, så den sidder uden for skjuleren.

En løs skrue går gennem toppladen og ned i vinkelbeslagets ene hul. Det er nok til at holde skjuleren på plads.

For at støtte toppladen på midten limes et stykke mdf fast hen over samlingen. Stykket limes fast på bagsiden.

Toppladen hviler på skjulerens sidestykker i begge ender, og overkanten flugter med overkanten af kantlisten.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 12 mm mdf
- 9 x 43 mm fyrretræsliste
- Skruer: 3,5 x 45 mm (og 2 lange skruer til ophæng)
- Hvid trælim
- Et søm (til opmærkning)
- Små vinkeljern
- Grunder
- Maling

Specialværktøj

- 50 mm hulsav

Byg skjuleren

På grund af de høje temperaturer fra elradiatorer vælger vi at bygge skjuleren af mdf, som er meget formstabil. Og vi beslutter, at der skal være mindst 10 cm mellem toppen af radiatoren og undersiden af skjuleren. Desuden vil vi have ventilationskanaler i toppen af skjuleren, selv om det betyder, at der ikke kan stilles nips og potteplanter på den.

Så er vi klar til opmåling og til at lave en arbejdstegning.

I fronten vælger vi at bore fem rækker store huller som regelmæssigt mønster – og for at sikre god varmecirkulation.

Nederst på benene skærer vi et hak på 40 x 60 mm, så benene er smallere forneden. Så virker skjuleren lettere.

Skruen undersænkes i mdf-pladen.

Mdf-stykke i hele frontpladens højde.

3 Siderne af mdf limes og skrues på med 3,5 x 45 mm skruer. Men først limes et 4 cm bredt stykke mdf på bagsiden af frontpladen. Stykket placeres, så det flugter med frontpladens overkant og sidder en pladebredde inde.

To skruer i hver ende holder toppladen på plads.

6 Toppladen slibes let og lægges på plads. For at opnå en flottere finish valgte vi at runde kanterne på ventilationskanalerne. Brug en rund træfil og slibepapir – eller en overfræser. Bagefter limes og skrues toppladen fast.

Kontroller med en stump plade, at kantlisten sidder præcist i toppen.

1 Mdf-plade og kantlister saves ud og limes sammen. Kantlisten skal flugte med mdf-pladens kant hele vejen rundt – undtagen i toppen, hvor kantlisten skal rage en pladebredde op (her 12 mm). Hjørnerne saves i gering (45 grader).

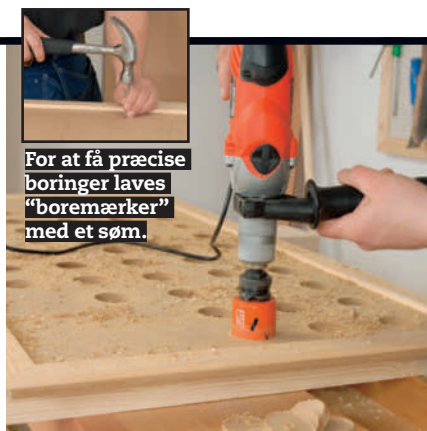

De små afstandsstykker er 7 cm lange.

4 Toppen samles af tynde strimler mdf, som limes sammen. Vi bruger tre lange, gennemgående lister samt små afstandsstykker i begge ender og på midten. Når stykkerne samles, vil de virke som en plade med ventilationskanaler.

7 Vend skjuleren om, og mærk op til ophæng. Vi vælger at bruge to vinkeljern til ophæng. Placer vinkeljernet løst langs skjulerens bagkant. Mærk op, og bor et hul gennem toppladen.

For at få præcise borer laves "boremærker" med et søm.

2 Mål op til ventilationshuller i mdf-pladen, og sav dem ud. Brug en "rigtig" boremaskine til opgaven – de fleste skruemaskiner vil ikke have "muskler" nok. Her bruger vi en 50 mm hulsav til opgaven.

5 Et lille stykke mdf limes på bagsiden på midten for at styrke samlingen i toppladen. Stykket placeres, så det sidder en pladebredde fra forkanten, men må gerne flugte med bagkanten.

8 Mål op, og placer vinkeljernet på væggen. Kontroller eventuelt vinkelbeslagenes placering med et vaterpas, inden du skruer dem fast til væggen. Når skjuleren er grundet og malet, sættes den på plads.

Den dekorative metalplade er altid et godt valg, når en gammel radiator skal gemmes af vejen.

Dekorativ skjuler til traditionel radiator

Gem radiatoren bag en flot mønstret plade. Det er den traditionelle løsning, som er brugt i århundreder.

SIKKERHED

Åndedrætsværn. Når du spraymaler, skal du ikke blot dække af. Du skal også beskytte dine indre organer ved at bruge åndedrætsværn med ventil.

TIPS

Støt jernpladen. Når du skruer jernpladen fast på rammen, kan du lægge et stykke rammeliste midt under pladen. Så slipper du for, at pladen buer på midten og ikke monteres korrekt.

Rammen bør fræses i de kanter, der vender ind mod metalpladen. Det giver skjuleren et almuelook.

Forberedelse

Her vil vi gemme radiatoren bag en dekorativ metalplade med kløvermønster. Selv om der er masser af huller i pladens front, skal luften kunne cirkulere frit under og over radiatorskjuleren. Der skal være mindst 5-7 cm luft langs gulvet og 2-3 cm luft mellem top og frontplade.

Pladen sætter vi på en ramme af fyrretræ. Her limer og skruer vi blot pladen fast til rammen, men du kan også fræse en not hele vejen rundt, så pladen ligger i plan med trærammen.

1 Termostatsens rumføler skal altid sidde uden for skjuleren. Ellers fungerer den ikke korrekt. Føleren kan fx føres ud langs gulvet eller gennem et hul i siden og monteres på væggen.

2 Mål omhyggeligt op til den nye frontplade. Vi afsætter 5 cm luft forneden, 3 cm foroven og 1 cm i siderne. Så her skal rammen være 72 x 147 cm, mens jernpladen skal være mindst 1 cm kortere i både højde og bredde.

Byg skjuleren

Uanset hvilken metalplade du bruger, skal du regne med, at den skal affedtes med rensebenzin, inden du kan male den. Her bruger vi en jernplade, der er smurt ind i olie for at forhindre rust.

På pladen her er mønsteret stanset ud, så den ene side har skarpe kanter. Derfor er det vigtigt, at pladen vendes rigtigt, så de skarpe kanter vender ind mod radiatoren.

Inden pladen males, skal den slibes med fint slibepapir (korn 180).

Plade og ramme vælger vi at spraymale samtidigt med et lag hvid grunder og to lag hvid slutmaling – begge radiatormaling.

1 Metalpladen affedtes med rensebenzin, inden den slibes med fint slibepapir. Det giver en lidt ru overflade, som spraymalingen kan sidde fast på, men ridser ikke så meget, at det kan ses.

2 Rammelisterne af 21 x 43 mm fyr saves til på mål. Hjørnerne saves eller fræses ud til bladsamlinger. For at opnå et almuelook kan du affase listernes indvendige kanter med en overfræser. Udvendt slibes kanten med slibeklods.

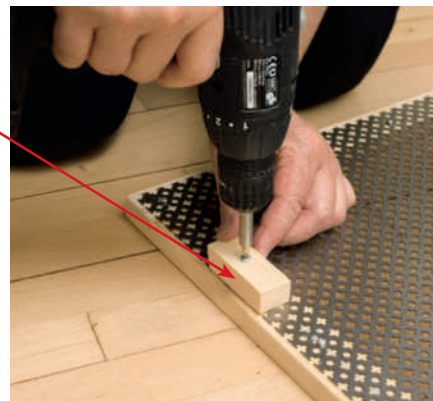
Kom lim på hele fladen på begge dele af bladsamlingen.

3 Lim listerne sammen til en ramme. Tjek, at alle fire hjørner er i vinkel. Spænd samlingerne sammen med tvinger, mens limen tørrer.

Det simple ophæng består af to lister, der er skåret skrå i toppen.

4 Sav otte små klodser af 21 x 28 mm fyr. Klodserne skal bruges til at hænge frontpladen op på, så de saves i cirka 30 graders vinkel i toppen. De fire af klodserne limes og skrues på væg eller træplade ved radiatoren.

5 Jernpladen limes på rammen med montagelim og fastgøres med skruer for hver 10 cm. Pladen monteres vi 5 mm fra rammelisternes kanter. De fire resterende klodser til ophænget limes og skrues på rammen.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 21 x 28 mm fyr
- 21 x 43 mm fyr
- Skruer: 3,5 x 15 mm og 3,5 x 35 mm
- Hvid trælim
- Monteringslim
- Slibepapir, korn 100 og korn 180
- Mønstret jernplade
- Spraymaling, grunder
- Spraymaling, slutmaling

Specialværktøj

- Kap/geringssav eller listesav med skærekasse

Metalpladen er fra www.alco-metal.dk

6 Radiatorskjuleren spraymales. Først med et lag dækkende grunder, siden med højglans spraymaling. Spray med 15-25 cm's afstand til plade og ramme. Malingen er hurtigtørrende. Derfor kan du sprøjte flere lag i samme arbejdsgang.

7 Radiatorskjuleren hænges op på klodserne. Klodserne saves i skrå vinkel, så de "hægtes fast" på hinanden. Når skjuleren skal fjernes, løftes den blot nogle centimeter, så kan den trækkes ud. Så simpelt kan det gøres!